

Szegedi vándorgyűlés

A Magyar Irodalomtörténeti Társaság 1960. évi tavaszi vándorgyűlése egy jelentős irodalmi évforduló megünnepléséhez kapcsolódott és ez határozta meg a vándorgyűlés helyét is. Az 1910. május 28-án, tehát 50 éve elhunyt nagy magyar realista íróra, *Mikszáth Kálmánra emlékeztünk* kegyelettel, s Szegeden tartottuk a vándorgyűlést, ahol Mikszáth 1878—1880 között a Szegedi Napló főszerkesztője volt.

Vándorgyűlésünk 1960. május 30-án délelőtt a Szegedi Városi Tanács dísztermében rendezett *Mikszáth-emlékünneppel* kezdődött. A díszelnökségben helyet foglaltak a Magyar Irodalomtörténeti Társaság részéről *Waldapfel József* egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, *Kardos Pál* egyetemi docens, az irodalomtudomány kandidátusa és *Komlós Aladár* tudományos kutató, az irodalomtudomány doktora, továbbá a szegedi rendezőszervek képviselői. *Biczó Györgynek*, a Szegedi Városi Tanács Végrehajtóbizottsága elnökének megnyitó szavai után a Szegedi Nemzeti Színház művészei, valamint a Szegedi Pedagógiai Főiskola kórusa léptek fel tetszéssel fogadott rövid művészi műsor keretében. Ezt követően *Király István* egyetemi tanár, az irodalomtudomány kandidátusa tartotta meg ünnepi előadását *Mikszáth a magyar irodalomban* címmel. Méltatta Mikszáth írói és emberi nagyságát, majd a polgári irodalomtörténet Mikszáthról kialakított mesélő, anekdotázó Mikszáth-képével szembeállította a marxista irodalomtörténetírás megállapításait. Király István ismertette a nagy realista író tevékenységének főbb mozzanatait, s elemezte életművének legértékesebb tulajdonságait.

Király István ünnepi megemlékezése után *Nacsády József*, a Szegedi Tudományegyetem Irodalomtörténeti Intézetének adjunktusa tartotta meg *Mikszáth és Szeged* című előadását, amely természetesen Mikszáth

szegedi tartózkodásának időszakával, annak értékelésével foglalkozott. A Szegedi Naplónak Mikszáth éppen a tragikus emlékéü szegedi árvíz idején volt főszerkesztője, s Nacsády József emlékeztetett többek között arra a tollal vívott harcra, amit Mikszáth a lap hasábjain keresztül folytatott Szeged újjáépítéséért és a bajbajutott szegediekért. És éppen ez az oka annak, hogy Szeged különösen magáénak érzi és vallja Mikszáthot.

Az emlékünneppé *Tari Jánosnak*, a Szegedi Városi Tanács Végrehajtóbizottsága elnökhelyettesének zárszavával ért véget.

A Társaság vándorgyűléseinek programjában immár hagyomány, hogy a rendezés helyéhez kapcsolódó előadáson túl egy-egy aktuális irodalomelméleti és irodalomtörténeti vitára is sor kerül. Szegeden is így történt.

Az *irodalomelméleti vitára* 30-án délután került sor, *Szigeti József* egyetemi tanár, a filozófiai tudományok doktora *Technikai fejlődés és művészet* című vitaindító referátuma alapján. Az irodalomtörténész közvéleményt behatóan foglalkoztató *Juhász Gyulakérdést* pedig a 31-én délelőtt megrendezett vita keretében igyekeztünk új irodalomtörténeti megvilágításba helyezni, *Szabolcsi Miklós*, az irodalomtudomány kandidátusa bevezető előadásának segítségével.

Mindkét vitaindító előadást élénk, magas színvonalú vita követte, a vitában felszólalók marxista igénnyel közelkedtek a problémákhoz. Tekintettel arra, hogy mindkét referátum és az azokat követő vita igen értékes megállapításokat tartalmaz, az Irodalomtörténet szerkesztősége úgy határozott, hogy az Irodalomtörténet hasábjain közli a viták anyagát. E szám tartalmazza Szigeti József előadásának és az előadást követő vitának összefoglalását. Következő számunkban közöljük az irodalomtörténeti vitának, tehát Szabolcsi Miklós Juhász Gyuláról elhangzott előadásának és vitájának anyagát.

A vándorgyűlés programja keretében került sor 30-án este a szegedi Újságíró-Író Klubban arra a baráti beszélgetésre és ismerkedésre, amelyen a különböző városokból érkezett résztvevők és a szegedi írók, irodalomtörténészek vettek részt. A baráti összejövetelt itt is irodalmi műsor előzte meg.

A vándorgyűlés kitűzött célját teljesítette: megemlékezett a nagy magyar realistáról, Mikszáth Kálmánról; a megrendezett viták során sokakat foglalkoztató kérdéseket igyekezett a marxista irodalomelmélet szemszögéből megvilágítani. Az előadásokat nagy érdeklődés kísérte: írók, irodalomtörténészek, tanárok, kritikusok vettek részt a vitákon az ország különböző helyeiről, így Budapestről, Szegedről, Debrecenből, Pécsről, Egerből, Miskolcra, Nyíregyházáról és Szeged környékéről.

A vándorgyűlés után Pándi Pál főtitkár, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság vezetősége nevében levélben mondott köszönetet *Biczó Györgynek*, a Szegedi Városi Tanács Végrehajtóbizottsága elnökének és munkatársainak azért a támogatásért, amelyben a Társaságot a vándorgyűlés megszervezésében és megrendezésében segítették.

A Társaság életéből

A Központi Pedagógus Továbbképző Intézzel kötött megállapodásunk értelmében 1960. július 15-én a KPTI magyarszakos tanárok továbbképzését szolgáló előadásainak keretében *Wéber Antal*, a Magyar Iro-

dalomtörténeti Társaság tudományos titkára tartott ankétot, amelyen ismertette a Társaság célkitűzéseit, problémáit; foglalkozott a pedagógusoknak a Társaság munkájába való bekapcsolódása szükségességéről, lehetőségeiről. A bevezetőhöz számos tanár szólt hozzá, elméleti kérdésekben kértek tanácsokat, és többen a Társaság és a pedagógusok munkájának összehangolására vonatkozó gyakorlati javaslatot tettek.

A Társaság és a Központi Továbbképző Intézet a jövőben is rendez közös továbbképző előadást.

*

A Magyar Irodalomtörténeti Társaság a Magyar Klasszikusok szerkesztőbizottságával és a Szépirodalmi Kiadóval egyetértésben határozatot hozott, hogy a *Magyar Klasszikusok sorozat köteteinek megjelentetését 1961 közepéig be kell fejezni*. E szervek ugyanakkor kimondották azt is, hogy *1962-től újabb klasszikus sorozat kiadását kell megkezdeni, amely sorozat köteteinek összeállítása ugyancsak a Magyar Irodalomtörténeti Társaság, illetőleg a Társaság által kijelölendő szerkesztőbizottság feladata lesz. Az új sorozat köteteinek meghatározására és az összeállítás munkálatainak előkészítésére a Társaság munkacsoportot jelölt ki.*

A Magyar Klasszikusok sorozatnak legutóbb megjelent kötetei: *Móricz Zsigmond*: Betyár — Árvácska, *Kazinczy Ferenc* Válogatott Művei I—II., *Jósika Miklós*: Abafi — II. *Rákóczi Ferenc*, *Arany László* Válogatott Művei.